

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 381399 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 27.11/2018

Binali YILDIRIM
İzmir Milletvekili
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji	
Esas Komisyon	Dışişleri	
Tarih :	30 Kasım 2018	Esas No: 2/1368

TBMM
GELEN EVRAK
27 Kasım 2018
No: 389692
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MALİ CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE
KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 2 Mart 2018 tarihinde Bamako'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

Sayı : 68244839-599-133650
Konu : Anlaşma

9 Kasım 2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2 Mart 2018 tarihinde Bamako'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Ek:

- 1- Anlaşma (Türkçe, Fransızca, İngilizce)
- 2- Genel Gerekçe

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
09 Kasım 2018
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
09 Kasım 2018
No: 381399
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının ana amacı; beraberinde yalnızca sermaye değil, aynı zamanda teknoloji, yönetim becerisi, uluslararası pazarlara giriş imkanını da getiren doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını taraf ülkeler arasında teşvik etmek ve ilgili ülkenin hukuki düzeni içinde bu yatırımların korunmasını sağlamaktır.

Ülkemiz müteşebbis ve sermayesinin dış ülkelere açılması, aynı zamanda yabancı yatırım ve ileri teknolojinin ülkemize gelmesi yolu ile ekonomimizin küreselleşen dünya ekonomisi içinde etkin bir şekilde yer alması, genel ekonomik politikamızın hedefleri arasındadır. Bu çerçevede, ülkemizde yapılan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının korunması ve daha fazla yabancı sermaye gelişinin özendirilebilmesi için, yatırım ve ticaret ilişkilerimizin yoğun olduğu veya bu ilişkilerin gelişmesine yönelik potansiyele sahip olduğu düşünülen ülkelerle, Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının imzalanmasına 1962 yılında başlanmıştır. Ülkemizin sermaye ihraç eder hale gelmesi ile bu süreç hızlandırılmış ve bugüne kadar 104 ülke ile anılan Anlaşma imzalanmıştır.

Bu itibarla 2 Mart 2018 tarihinde Bamako'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın temel esasları aşağıda özetlenmiştir:

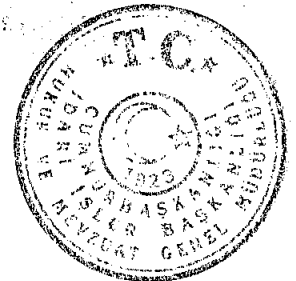
1. Anlaşmaya taraf ülke sınırları içinde gerçekleştirilen yabancı sermayeli yatırımların ve ilgili faaliyetlerin tabi olacağı muameleyi belirleyerek ekonomik işbirliği için uygun koşulları yaratmak.

2. Türkiye ve Mali'de yabancı yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme yönünden tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirmek.

3. Her iki ülkede, özel teşebbüsle ev sahibi devlet arasında yatırımlarla ilgili çıkabilecek ihtilafların çözüm yollarını tespit etmek.

4. Her iki ülkenin yatırımcılarının elde ettiği kârların ve diğer gelirlerin gecikme olmaksızın transfer edilmesini güvence altına almak.

Daha istikrarlı bir yatırım ortamının teminini öngören bu Anlaşma ile birlikte iki ülke arasındaki sermaye akışında artış gerçekleşmesi beklenmektedir. Anlaşma, yatırımcılara ekonomik ve yasal güvence verirken, taraf ülkelere herhangi yeni bir yük getirmemektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
MALİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
YATIRIMLARIN
KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMA

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mali Cumhuriyeti Hükümeti:

Özellikle bir Akit Tarafın yatırımcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, Akit Taraflar arasında dinamik bir ekonomik işbirliğini teşvik etme arzusu ile;

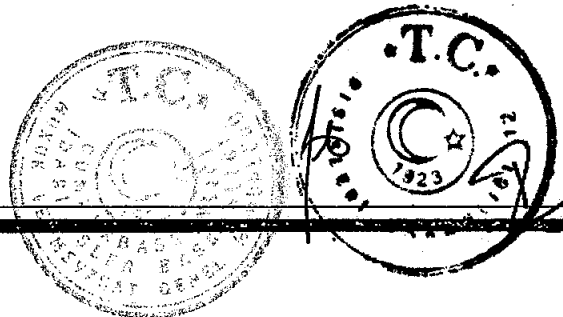
Yatırımların teşvik edilmesi ve korunmasını amaçlayan bir anlaşmanın sermaye ve teknoloji akımı ile Akit Tarafların ekonomik kalkınmasını teşvik edeceğini kabul ederek;

Yatırımlara adil ve hakkaniyete uygun muamele edilmesinin; yatırımlar için istikrarlı bir ortamın idamesini sağlayacağına ve ekonomik kaynakların etkin kullanımının en üst düzeye çıkarılmasına ve yaşam standartlarının geliştirilmesine katkıda bulunacağına dair mutabık kalarak; ve

Bu amaçlara sağlık, güvenlik ve çevreye ilişkin genel uygulama önlemleri yanında uluslararası kabul görmüş işçi haklarının uygulanmasını engellemeden ulaşılabileceğine ikna olarak;

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunmasına ilişkin bir anlaşmanın yapılmasına karar vermiş olarak;

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

Tanımlar

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından:

1. "Yatırım" terimi; uzun süreli ekonomik ilişkiler kurmak amacıyla bir Akit Tarafın ülkesinde bu Akit Tarafın kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak bir yatırımcı tarafından edinilmiş, iş faaliyetleri ile bağlantılı her türlü mal varlığını ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamak üzere özellikle aşağıdakileri içerir:

(a) taşınır ve taşınmaz malların yanı sıra ipotek, rehin, kefalet gibi diğer haklar ve malvarlığının bulunduğu Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olarak tanımlanan diğer benzer haklar;

(b) yeniden yatırılan gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili mali değeri olan diğer haklar;

(c) hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirakin diğer her türlü şekli;

(d) özellikle patentler, sınai tasarımlar, teknik süreçler gibi fikri mülkiyet hakları yanında ticari markalar, ticari itibar ve know-how;

(e) doğal kaynaklara yönelik imtiyazlar da dahil olmak üzere, kanun veya sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları;

Bununla birlikte; işbu Anlaşma; bir şirketin sadece %10'dan azına karşılık gelen veya %10'dan azını temsil eden hissesinin veya oy hakkının borsa yoluyla edinimi niteliğindeki yatırımları kapsamaz.

2. "Yatırımcı" terimi:

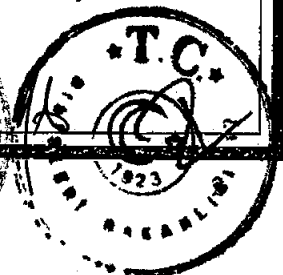
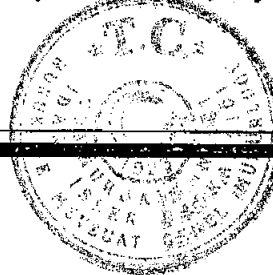
Diğer Akit Tarafın ülkesinde bir yatırım yapmış olan;

(a) kanunlarına göre, bir Akit Tarafın vatandaşı olan gerçek kişileri,

(b) esaslı iş faaliyetleri ile birlikte kayıtlı işyerleri bir Akit Taraf Devletinin ülkesinde bulunan ve o Akit Tarafın yürürlükteki mevzuatı çerçevesinde kurulmuş veya teşekkül etmiş şirketleri, kuruluşları, firmaları, iş ortaklıklarını,

ifade eder.

3. "Gelirler" terimi; bir yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamakla beraber özellikle, kar, faiz, sermaye kazançları, royaltier, ücretler ve temettüleri içerir.

4. "Ülke" terimi:

(a) Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili olarak; kara ülkesini, iç sularını, karasularını ve bunların üzerindeki hava sahasını, aynı zamanda, canlı veya cansız doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amacıyla Türkiye'nin uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemen hak ve yetkilere sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.

(b) Mali Cumhuriyeti ile ilgili olarak; kara ülkesini, iç sularını, hava sahasını, aynı zamanda Mali'nin uluslararası hukuka olarak üzerinde egemen hak ve yetkilerini kullandığı tüm alanları ifade eder.

MADDE 2
Uygulama Kapsamı

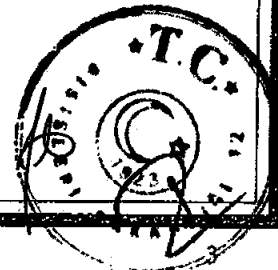
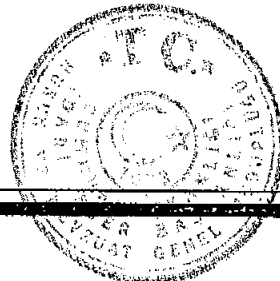
İşbu Anlaşma, bir Akit Tarafın ülkesinde, bu Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olarak diğer Akit Taraf yatırımcıları tarafından İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra yapılmış olan yatırımlara uygulanacaktır. Bununla birlikte; İşbu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkan uyuşmazlıklara uygulanmaz.

MADDE 3
Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Akit Taraf, kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, kendi ülkesinde, diğer Akit Taraf yatırımcılarının yatırımlarını mümkün olduğunca teşvik eder.

2. Her bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları, diğer Akit Tarafın ülkesinde her zaman adil ve hakkaniyete uygun muamele ile tam koruma ve güvenlik de dâhil olmak üzere, uluslararası hukukun asgari muamele standartlarına uygun bir muameleye tabi tutulur.

3. Akit Taraflardan hiçbiri, makul olmayan veya ayrımcı tedbirlerle yatırımların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, işletilmesine, faydalanılmasına, genişletilmesine, satışına, tasfiyesine veya elden çıkarılmasına hiçbir şekilde engel olmaz.

MADDE 4
Yatırımlara Uygulanacak Muamele

1. Her bir Akit Taraf, kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uygulanandan daha az elverişli olmayacak şekilde ülkesine kabul eder.

2. Her bir Akit Taraf, kurulmuş olan bu yatırımlara, bunların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, işletilmesine, faydalanılmasına, genişletilmesine, satışına, tasfiyesine veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, kendi yatırımcılarının yatırımlarına ya da herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uyguladığı muameleden hangisi en elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muamelede bulunur.

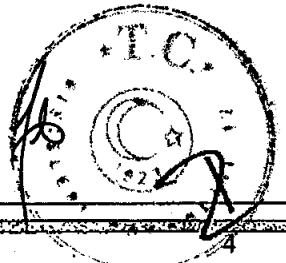
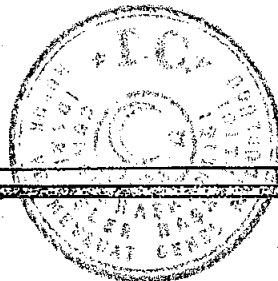
3. Akit Taraflar, kendi ulusal mevzuatları çerçevesinde, bir yatırımın yapılması ve sürdürülmesiyle ilgili olarak diğer Akit Tarafın ülkesine girmek isteyen her bir Akit Taraf vatandaşının girişi ve geçici ikameti için yapılan başvuruları iyi niyetle değerlendirir.

4. (a) İşbu Maddenin hükümleri, bir Akit Tarafın tamamen ya da kısmen vergilendirmeye ilişkin herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenleme ile tanıdığı olduğu bir muameleyi, tercihi veya ayrıcalığı, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına da sağlamakla yükümlü olduğu şeklinde yorumlanmaz.

(b) İşbu Anlaşmanın Ayrımcılık Yapmama, Ulusal Muamele ve En Çok Gözetilen Ulus Muamelesine ilişkin hükümleri, Akit Taraflardan herhangi birinin, bir gümrük birliği, ekonomik birlik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya serbest ticaret bölgesine üyeliğinden veya bunlarla ortaklığından kaynaklanan ve bu Akit Tarafın kendi vatandaşlarına ya da şirketlerine, veya bu gibi bir birliğin, ortak pazarın ya da serbest ticaret bölgesinin üye devletlerinin vatandaşlarına veya şirketlerine veya herhangi bir üçüncü ülke vatandaşlarına veya şirketlerine tanıdığı tüm mevcut veya gelecekteki avantajlara uygulanmaz.

(c) İşbu Maddenin 1 ve 2. fıkraları, işbu Anlaşma veya Akit Taraflardan birinin imza koyduğu benzer diğer bir uluslararası anlaşmada düzenlenen uyuşmazlık çözümü hükümleri bakımından uygulanmaz.

(d) İşbu Anlaşmanın 3. ve 4. Maddelerinin hükümleri, Akit Tarafları toprak, gayrimenkul ve bunlar üzerindeki aynı hakların edinimi bakımından kendi yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığı muamelenin aynısını diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına uygulamakla yükümlü kılmaz.

MADDE 5
Genel İstisnalar

1. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü, bir Akit Tarafın:

(a) insan, hayvan veya bitki hayatı veya sağlığının veya çevrenin korunması için düzenlenen;

(b) canlı veya cansız tükenbilir doğal kaynakların korunmasıyla ilgili;

ayırıcı olmayan herhangi bir hukuki önlemi almasına, sürdürmesine ya da uygulamasına engel olacak şekilde yorumlanamaz.

2. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü:

(a) bir Akit Tarafın, açıklanmasını temel güvenlik çıkarlarına aykırı gördüğü herhangi bir bilgiyi açıklamasını veya böyle bir bilgiye erişime izin vermesini gerektirecek şekilde;

(b) hiçbir Akit Tarafın;

(i) silah, cephane ve savaş gereçleri ticareti ile bir askeri ya da diğer bir güvenlik kuruluşuna doğrudan veya dolaylı olarak diğer mal, teçhizat, hizmet ve teknoloji sağlama amacıyla yapılan ticaret ve işlemlere ilişkin,

(ii) savaş zamanında veya uluslararası ilişkilerle ilgili diğer acil durumlarda,

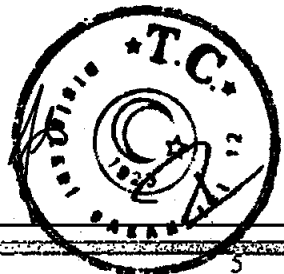
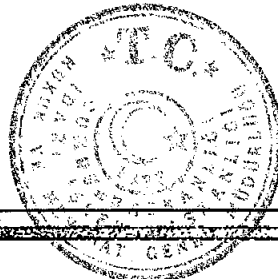
veya

(iii) nükleer silahların veya diğer patlayıcı nükleer cihazların yayılmasının önlenmesine ilişkin ulusal politikaların veya uluslararası anlaşmaların uygulanmasıyla ilgili olarak,

kendi temel güvenlik çıkarlarının korunması için gerekli gördüğü tedbirleri almasına engel olacak şekilde; veya

(c) herhangi bir Akit Tarafı, uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi için Birleşmiş Milletler Şartından kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla harekete geçmekten alıkoyacak şekilde;

yorumlanamaz.

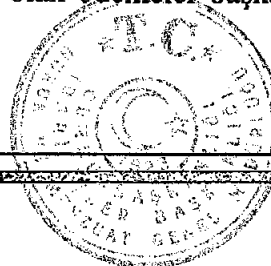

MADDE 6
Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, kamu yararı gözetilerek, ayrımcı olmayacak biçimde; anında, yeterli ve etkin tazminat ödenerek, uygun hukuki usule ve işbu Anlaşmanın 3. Maddesinde belirtilen genel muamele prensiplerine göre yapılanlar hariç olmak üzere kamulaştırılmaz, devletleştirilemez veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan tedbirlere (bundan sonra kamulaştırma olarak anılacaktır) maruz bırakılamaz.
2. Sağlık, güvenlik ve çevre gibi halkın refahını ilgilendiren meşru hedeflerin korunması amacıyla düzenlenen ve uygulanan ayrımcı olmayan yasal önlemler, dolaylı kamulaştırma teşkil etmez.
3. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin yapıldığı veya kamuoyuna duyurulduğu tarihten önceki piyasa değerine eşit olur. Tazminat gecikme olmaksızın ödenir ve işbu Maddenin 8. Maddesinde belirtildiği gibi serbestçe transfer edilebilir.
4. Tazminat serbestçe çevrilebilen bir para cinsi ile ödenir ve ödenmesinde gecikme olması durumunda tazminat, ev sahibi Akit Tarafın ülkesinde kamu alacaklarına ödenen en yüksek faiz oranına eşit oranda bir faiz oranı içerir.

MADDE 7
Kayıplar için Tazminat

1. Yatırımları diğer Akit Tarafın ülkesinde savaş, isyan, iç karışıklık veya diğer benzeri olaylar nedeniyle zarar gören Akit Taraflardan her birinin yatırımcıları, diğer Akit Tarafın bu gibi kayıplar bakımından aldığı tazmin edici tedbirlere ilişkin olarak, kendi yatırımcılarına veya herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına uyguladığı muameleden daha az elverişli olmamak üzere, hangisi en elverişli ise, o muameleye tabi tutulur.
2. İşbu Maddenin 1. Fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, anılan Fıkroda belirtilen durumlardan herhangi birinde, diğer Akit Tarafın ülkesinde,
  - (a) diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamları tarafından mallarına el konulması; veya
  - (b) diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamları tarafından mallarının çatışma halinde olmadığı ya da bunu zorunlu kılmadığı halde tahrip edilmesi;nedeniyle zarara uğrayan Akit Taraf yatırımcılarının zararları; hızlı, yeterli ve etkin bir şekilde karşılanır ya da tazminat ödenir. Hâsıl olan ödemeler başka bir para birimine serbestçe çevrilebilir.

MADDE 8
Ülkesine İade ve Transfer

1. Her bir Akit Taraf, ilgili kanun ve düzenlemelerinin ayrımcı olmayan ve hakkaniyet esasına dayanarak uygulanmasına bağlı olarak, bir yatırıma ilişkin bütün transferlerin kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasını iyi niyetle garanti eder. Bu gibi transferler:

- (a) ana sermaye ve yatırımı sürdürmek veya artırmak amaçlı ek meblağlar;
- (b) gelirler;
- (c) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen meblağlar;
- (d) 6. ve 7. Maddelere ilişkin tazminatlar;
- (e) geri ödemeler ve yatırımlarla ilgili kredilerin faiz ödemeleri;
- (f) bir Akit Tarafın ülkesinde bir yatırımla ilgili çalışma izinlerini almış olan diğer bir Akit Tarafın vatandaşlarının aldığı maaşlar, haftalık ücretler ve diğer ödemeler;
- (g) bir yatırım uyumsuzluğundan doğan ödemeleri;

içerir.

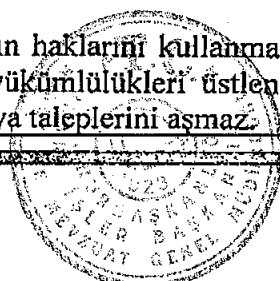
2. Aksi yatırımcı ve ev sahibi Akit Tarafça kararlaştırılmadıkça, transferler; yatırımın yapılmış olduğu çevrilebilir para birimi veya herhangi bir çevrilebilir para birimiyle, transferin yapıldığı tarihte geçerli olan piyasa döviz kuru üzerinden yapılır.

3. Ödemeler ve sermaye hareketlerinin ödemeler dengesi üzerinde ciddi zorluklara sebep olduğu veya sebep olma riskini taşıdığı istisnai durumlarda, her bir Akit Taraf ayrımcılık yapmamak ve iyi niyeti esas almak kaydıyla geçici olarak transferleri kısıtlayabilir.

MADDE 9
Halefiyet

1. Eğer Akit Taraflardan biri yatırımcılarının yatırımlarını ticari olmayan risklere karşı korumak amacıyla bir kamu sigortası veya garanti planına sahipse ve bu Akit Tarafın bir yatırımcısı buna katılmışsa, sigortalayanın yatırımcı ile sigortalayan arasındaki sigorta sözleşmesinin şartlarından kaynaklanan her türlü halefiyeti diğer Akit Tarafça tanınır.

2. Sigortalayan halefiyetten dolayı yatırımcının haklarını kullanmaya ve taleplerini öne sürmeye yetkilidir ve yatırım ile ilgili yükümlülükleri üstlenir. Halef olan haklar veya talepler yatırımcının özgün hak veya taleplerini aşmaz.

3. Bir Akit Taraf ile sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar işbu Anlaşmanın 10. Maddesinin hükümlerine göre çözülür.

MADDE 10

Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasında bu yatırımcının yatırımı ile ilgili olarak çıkan uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından yatırımın yapıldığı Akit Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilir. Mümkün olduğu ölçüde, yatırımcı ve ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları danışmalar ve müzakereler yoluyla iyi niyetle çözmeye gayret ederler.

2. Bu uyuşmazlıkların, 1.fıkra da belirtilen yazılı bildirim tarihini takip eden altı (6) ay içerisinde bu şekilde çözümlenememesi halinde, uyuşmazlıklar yatırımcının seçebileceği üzere:

(a) ülkesinde yatırım yapılmış olan Akit Tarafın yetkili mahkemesine;

veya

(b) işbu Maddenin 4. fıkrasında belirtilen durumlar hariç olmak üzere;

(i) "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi" ile kurulmuş Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID); veya

(ii) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)'nın Tahkim Usulü Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir ad hoc hakem mahkemesine;

(iii) Uluslararası Ticaret Odası (ICC) Tahkim Mahkemesi'ne;

sunulabilir.

3. Yatırımcının uyuşmazlığı işbu Maddenin 2. Fıkrasında bahsedilen uyuşmazlık çözüm yollarından birine sunduğu andan itibaren, bu yollardan birinin seçimi nihaidir.

4. İşbu Maddenin 2. Fıkrasının hükümlerine bakılmaksızın, sadece ev sahibi Akit Tarafın yabancı sermaye ile ilgili kanun ve düzenlemelerine uygun olarak, izin şartı olması durumunda gerekli izinleri alınmış ve fiilen başlamış yatırım faaliyetlerinden doğrudan kaynaklanan uyuşmazlıklar, Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'in (ICSID) veya Akit Tarafların üzerinde uzlaştıkları diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözüm mekanizmasının yetkisine tabi olur.

5. Tahkim Mahkemesi hukuk temelinde, hukukun tüm kaynaklarını dikkate alarak aşağıdaki sıralamaya uygun olarak karar alır:

(a) işbu Anlaşmanın hükümleri;

(b) uyuşmazlığın tarafı olan ve ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafın kanunları ve düzenlemeleri (kanunlar ihtilafına ilişkin kurallar da dâhil olmak üzere);

(c) her iki Akit Tarafça kabul edilen ilgili uluslararası hukuk ilkeleri.

6. Tahkim kararları uyuşmazlığın bütün tarafları için nihai ve bağlayıcıdır. Her bir Akit Taraf verilen kararları kendi ulusal kanunları çerçevesinde yerine getirir.

MADDE 11 **Faydaların Reddi**

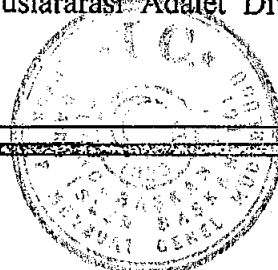
1. Bir Akit Taraf işbu Anlaşma'dan kaynaklanan faydaların, diğer Akit Tarafın bir şirketi olan bu Akit Tarafın bir yatırımcısına ve bu gibi bir yatırımcının yatırımlarına uygulanmasını, söz konusu şirketin kanunları çerçevesinde kurulmuş olduğu Akit Tarafın ülkesinde önemli faaliyetlerinin olmaması ve Akit Taraf olmayan bir Tarafın yatırımcılarının veya Anlaşmanın faydalarının uygulanmasını reddeden Akit Tarafın yatırımcılarının bu şirkete sahip olması veya idare etmesi halinde reddedebilir.

2. Faydaların tanınmasını reddeden Akit Taraf, faydaların reddinden önce mümkün olduğu ölçüde, diğer Akit Tarafı haberdar eder.

MADDE 12 **Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü**

1. Akit Taraflar işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasıyla ilgili aralarında çıkan herhangi bir uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde hızlı ve hakkaniyete uygun bir çözüm ararlar. Bu bakımdan, Akit Taraflar bu gibi çözümlere varmak için doğrudan ve açık müzakerelerde bulunmayı kabul ederler. Eğer Akit Taraflar uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde yukarıda belirtilen yöntemler ile kendi aralarında bir anlaşmaya varamazlarsa uyuşmazlık, Akit Taraflardan herhangi birinin isteği üzerine, üç üyeli bir tahkim mahkemesine sunulabilir.

2. Talebin alınmasından itibaren iki (2) ay içerisinde, her bir Akit Taraf bir hakem tayin eder. Tayin edilen bu iki hakem üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü hakemi Başkan olarak seçer. Akit Taraflardan herhangi birinin belirtilen süre içinde hakemi atayamaması halinde, diğer Akit Taraf Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'ndan atamayı yapmasını talep edebilir.

3. Her iki hakemin, atanmalarından itibaren iki (2) ay içerisinde Başkan seçiminde anlaşmaya varamaması durumunda, Başkan Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanır.

4. İşbu Maddenin 2. ve 3. Fıkralarında belirtilen durumlarda, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı söz konusu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Başkan Vekili tarafından yapılır ve eğer Başkan Vekili de bu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Vekili Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılır.

5. Tahkim Mahkemesi Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç (3) ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer hükümleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varır. Böyle bir anlaşmanın olmaması halinde, Tahkim Mahkemesi, genel kabul görmüş uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak, usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep eder.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz (8) ay içerisinde bütün beyanlar yapılır, bütün duruşmalar tamamlanır ve Tahkim Mahkemesi, hangisi daha sonra gerçekleşirse, son beyanların sunulduğu veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki (2) ay içinde karara varır. Tahkim Mahkemesi, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alır. Tahkim Mahkemesi işbu Anlaşmaya dayanarak ve Akit Taraflar arasında uygulanabilir uluslararası hukuka uygun olarak karar alır.

7. Başkanın, diğer hakemlerin masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Akit Taraflarca eşit olarak ödenir. Bununla birlikte, Tahkim Mahkemesi giderlerin daha yüksek bir oranının Akit Taraflardan biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir.

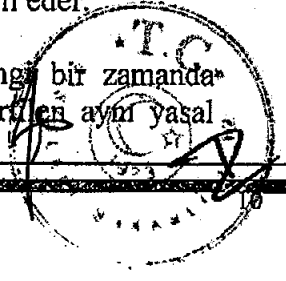
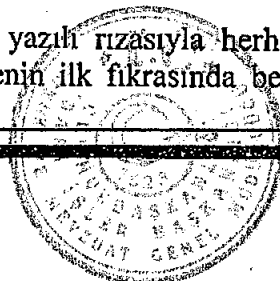
8. Bir uyuşmazlık eğer işbu Anlaşmanın 10. Maddesi kapsamında daha önce diğer bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuş ve hala mahkeme önünde ise, aynı konudaki bir uyuşmazlık işbu Maddenin hükümleri altında bir uluslararası uyuşmazlık mahkemesine sunulamaz. Bu durum, her iki Akit Taraf arasında doğrudan ve samimi görüşmeler yoluna başvurulmasını engellemez.

MADDE 13 **Yürürlüğe Girme**

1. İşbu Anlaşma, Akit Tarafların, yürürlüğe girmeye ilişkin gerekli dâhili yasal işlemlerin tamamlandığına dair yazılı ve diplomatik kanallarla yapılan bildirimlerden sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girer.

2. İşbu Anlaşma on (10) yıllık bir dönem boyunca yürürlükte kalır ve işbu Maddenin 4. Fıkrasına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalmaya devam eder.

3. İşbu Anlaşma Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Bu değişiklikler işbu Maddenin ilk fıkrasında belirtilen yasal usul çerçevesinde yürürlüğe girer.

4. Akit Taraflardan her biri, bir yıl öncesinden diğer Akit Tarafa yazılı bir bildirimde bulunarak ilk on yıllık dönemin sonunda veya bu tarihten sonra herhangi bir zamanda Anlaşmayı feshedebilir.

5. İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihten önce yapılan veya edinilen ve işbu Anlaşmanın diğer bir şekilde uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, işbu Anlaşmanın diğer tüm Maddelerinin hükümleri, Anlaşmanın sona erme tarihinden itibaren bir on (10) yıl daha geçerli olmaya devam eder.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, İşbu Anlaşma Hükümetlerince yetkili kılınan ve aşağıda imzası bulunan temsilciler tarafından imzalanmıştır.

Bamako'da 2 Mart 2018 tarihinde ikişer nüsha olarak Türkçe, Fransızca ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

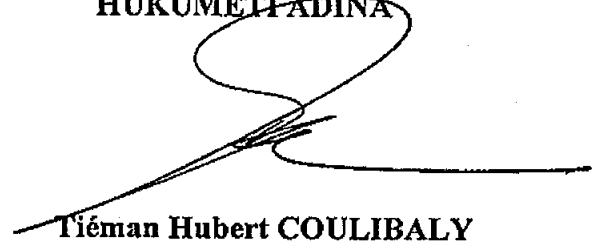
İşbu Anlaşmanın yorumunda farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

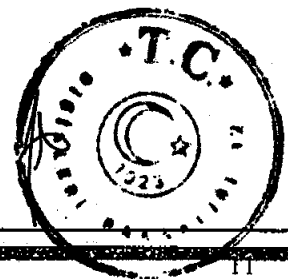
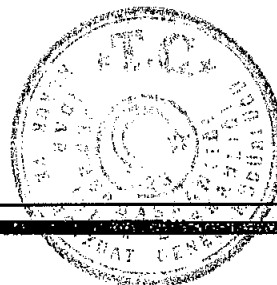

Nihat ZEYBEKCI
Ekonomi Bakanı

MALİ CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Tiéman Hubert COULIBALY
Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanı

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MALI
CONCERNING
THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF
INVESTMENTS

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Mali, hereinafter referred to as "the Contracting Parties";

Desiring to promote a dynamic economic cooperation between them, particularly with respect to investment by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

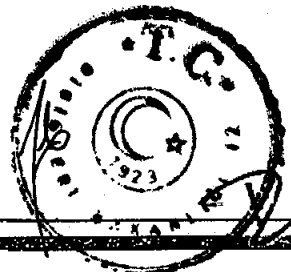
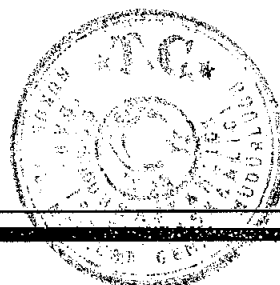
Recognizing that an agreement aiming at promoting and protecting investments will stimulate the flow of capital and technology and the economic development of the Contracting Parties;

Agreeing that fair and equitable treatment of investments shall allow maintaining a stable framework for investment and will contribute to maximizing effective utilization of economic resources and improve living standards; and

Convinced that these objectives shall not prevent the implementation of health, safety and environmental measures of general application as well as internationally recognized labor rights;

Having resolved to conclude an agreement concerning the reciprocal promotion and protection of investments;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

Definitions

For the purposes of this Agreement;

1. The term "investment" means every kind of asset, connected with business activities, acquired for the purpose of establishing lasting economic relations in the territory of a Contracting Party in conformity with its laws and regulations, and shall include in particular, but not exclusively:

(a) movable and immovable property, as well as any other rights as mortgages, liens, pledges, and any other similar rights as defined in conformity with the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory the property is situated;

(b) reinvested returns, claims to money or any other rights having financial value related to an investment;

(c) shares, stocks, or any other form of participation in companies;

(d) intellectual property rights, in particular patents, industrial designs, technical processes, as well as trademarks, goodwill, and know-how;

(e) business concessions conferred by law or by contract, including concessions related to natural resources;

However, this Agreement shall not cover investments related exclusively to acquisition of shares or voting power amounting to, or representing of, less than ten (10) percent of a company through stock exchanges.

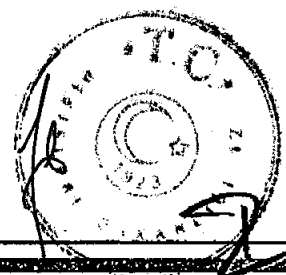
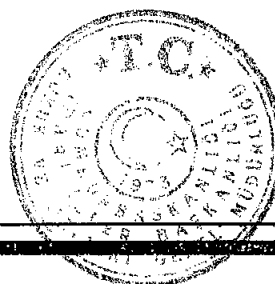
2. The term "investor" means:

(a) natural persons having the nationality of a Contracting Party according to its laws;

(b) companies, corporations, firms, business partnerships incorporated or constituted under the law in force of a Contracting Party and having their registered offices together with substantial business activities in the territory of that Contracting Party;

who have made an investment in the territory of the other Contracting Party.

3. The term "returns" means the amounts yielded by an investment and includes in particular, though not exclusively, profit, interest, capital gains, royalties, fees and dividends.

4. The "territory" means:

(a) in respect of the Republic of Turkey; the land territory, internal waters, the territorial sea and the airspace above them, as well as the maritime areas over which Turkey has sovereign rights or jurisdiction for the purpose of exploration, exploitation and preservation of natural resources whether living or non-living, pursuant to international law.

(b) in respect of the Republic of Mali; the land territory, the internal waters, the airspace, as well as all areas over which Mali, pursuant to international law, exercises its sovereignty and jurisdiction.

ARTICLE 2
Scope of Application

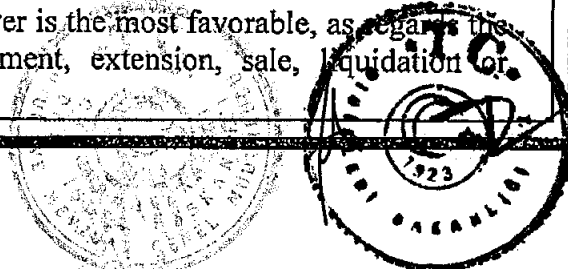
This Agreement shall apply to investments in the territory of one Contracting Party, made in accordance with its national laws and regulations, by investors of the other Contracting Party, whether prior to, or after the entry into force of the present Agreement. However, this Agreement shall not apply to any disputes that have arisen before its entry into force.

ARTICLE 3
Promotion and Protection of Investments

1. Subject to its laws and regulations, each Contracting Party shall in its territory promote as far as possible investments by investors of the other Contracting Party.
2. Investments of investors of each Contracting Party shall at all times be accorded treatment in accordance with international law minimum standard of treatment, including fair and equitable treatment and full protection and security in the territory of the other Contracting Party.
3. Neither Contracting Party shall in any way impair the management, maintenance, use, operation, enjoyment, extension, sale, liquidation or disposal of such investments by unreasonable or discriminatory measures.

ARTICLE 4
Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall admit in its territory investments on a basis no less favorable than that accorded in like circumstances to investments of investors of any third State, within the framework of its laws and regulations.
2. Each Contracting Party shall accord to these investments, once established, treatment no less favorable than that accorded in like circumstances to investments of its investors or to investments of investors of any third State, whichever is the most favorable, as regards the management, maintenance, use, operation, enjoyment, extension, sale, liquidation or disposal of the investment.

3. The Contracting Parties shall within the framework of their national legislation give favorable consideration to applications for the entry and sojourn of nationals of either Contracting Party who wish to enter the territory of the other Contracting Party in connection with the making and carrying through of an investment.

4. (a) The Provisions of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege which may be extended by the former Contracting Party by virtue of any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

(b) The provisions of this Agreement with regard to Non-Discrimination, National Treatment and Most-Favored Nation Treatment principles shall not apply to all actual or future advantages accorded by either Contracting Party by virtue of its membership of, or association with a customs, economic or monetary union, a common market or a free trade area; to nationals or companies of its own, of Member States of such union, common market or free trade area, or of any other third State.

(c) Paragraphs (1) and (2) of this Article shall not apply in respect of dispute settlement provisions between an investor and the hosting Contracting Party laid down simultaneously by this Agreement and by another similar international agreement to which one of the Contracting Parties is signatory.

(d) The provisions of Article 3 and 4 of this Agreement shall not oblige the Contracting Parties to accord investments of investors of the other Contracting Party the same treatment that it accords to investments of its own investors with regard to acquisition of land, real estates, and real rights thereof.

ARTICLE 5

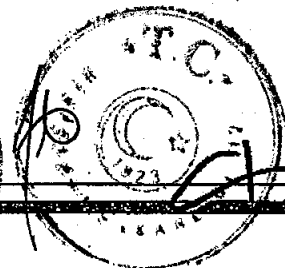
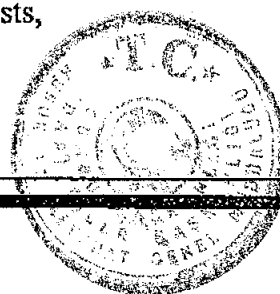
General Exceptions

1. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting, maintaining, or enforcing any non-discriminatory legal measures:

- (a) designed for the protection of human, animal or plant life or health, or the environment;
- (b) related to the conservation of living or non-living exhaustible natural resources.

2. Nothing in this Agreement shall be construed:

- (a) to require any Contracting Party to furnish or allow access to any information the disclosure of which it determines to be contrary to its essential security interests;
- (b) to prevent any Contracting Party from taking any actions that it considers necessary for the protection of its essential security interests,

- (i) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic and transactions in other goods, materials, services and technology undertaken directly or indirectly for the purpose of supplying a military or other security establishment,
  - (ii) taken in time of war or other emergency in international relations, or
  - (iii) relating to the implementation of national policies or international agreements respecting the non-proliferation of nuclear weapons or other nuclear explosive devices; or
- (c) to prevent any Contracting Party from taking action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.

ARTICLE 6

Expropriation and Compensation

1. Investments shall not be expropriated, nationalized or subject, directly or indirectly, to measures of similar effects (hereinafter referred as expropriation) except for a public purpose, in a non-discriminatory manner, upon payment of prompt, adequate and effective compensation, and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article 3 of this Agreement.
2. Non-discriminatory legal measures designed and applied to protect legitimate public welfare objectives, such as health, safety and environment, do not constitute indirect expropriation.
3. Compensation shall be equivalent to the market value of the expropriated investment before the expropriation took place or became public knowledge. Compensation shall be paid without delay and be freely transferable as described in the Article 8.
4. Compensation shall be payable in a freely convertible currency and in the event that payment of compensation is delayed, it shall include an interest rate equivalent to the highest interest paid on public claims in the hosting Contracting Party.

ARTICLE 7

Compensation for Losses

1. Investors of either Contracting Party whose investments suffer losses in the territory of the other Contracting Party owing to war, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded by such other Contracting Party treatment no less favorable than that accorded to its own investors or to investors of any third State, whichever is the most favorable treatment, as regards any measures it adopts in relation to such losses.
2. Without prejudice to paragraph (1) of this Article, investors of one Contracting Party who in any of the situations referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:
  - (a) requisitioning of their property by its forces or authorities; or

(b) destruction of their property by its forces or authorities, which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation;

shall be accorded restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective. Resulting payments shall be freely convertible.

ARTICLE 8

Repatriation and Transfer

1. Subject to the non-discriminatory and equitable implementation of their respective laws and regulations, the Contracting Parties shall guarantee in good faith all transfers related to an investment to be made freely and without delay into and out of its territory. Such transfers include:

- (a) the initial capital and additional amounts to maintain or increase investments;
- (b) returns;
- (c) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment;
- (d) compensation pursuant to Article 6 and 7;
- (e) reimbursements and interest payments deriving from loans in connection with investments;
- (f) salaries, wages and other remunerations received by the nationals of one Contracting Party who have obtained in the territory of the other Contracting Party the corresponding work permits related to an investment;
- (g) payments arising from an investment dispute.

2. Transfers shall be made in the convertible currency in which the investment has been made or in any convertible currency at the rate of exchange in force at the date of transfer, unless otherwise agreed by the investor and the hosting Contracting Party.

3. Where, in exceptional circumstances, payments and capital movements cause or threaten to cause serious balance of payments difficulties, each Contracting Party may temporarily restrict transfers, provided that such restrictions are imposed on a non-discriminatory and in good faith basis.

ARTICLE 9

Subrogation

1. If one of the Contracting Parties has a public insurance or guarantee scheme to protect investments of its own investors against non-commercial risks, and if an investor of this Contracting Party has subscribed to it, any subrogation of the insurer under the insurance contract between this investor and the insurer, shall be recognized by the other Contracting Party.

2. The insurer is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.

3. Disputes between a Contracting Party and an insurer shall be settled in accordance with the provisions of Article 10 of this Agreement.

ARTICLE 10

Settlement of Disputes Between One Contracting Party and Investors of the Other Contracting Party

1. Disputes between one of the Contracting Parties and an investor of the other Contracting Party, in connection with his or her investment, shall be notified in writing, including detailed information, by the investor to the recipient Contracting Party of the investment. As far as possible, the investor and the concerned Contracting Party shall endeavor to settle these disputes by consultations and negotiations in good faith.

2. If these disputes, cannot be settled in this way within six (6) months following the date of the written notification mentioned in paragraph (1), the disputes can be submitted, as the investor may choose, to:

(a) the competent court of the Contracting Party in whose territory the investment has been made,

or

(b) except as provided under paragraph (4) of this Article, to:

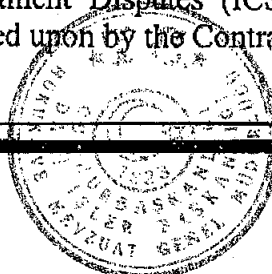
(i) the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) set up by the "Convention on Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of other States"; or

(ii) an ad hoc arbitral tribunal established under the Arbitration Rules of Procedure of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL);

(iii) the International Chamber of Commerce (ICC) Court of Arbitration.

3. Once the investor has submitted the dispute to one or the other of the dispute settlement forums mentioned in paragraph (2) of this Article, the choice of one of these forums shall be final.

4. Notwithstanding the provisions of paragraph (2) of this Article; only the disputes arising directly out of investment activities which have obtained necessary permission, if there is any permission required, in conformity with the relevant legislation of the Contracting Parties on foreign capital, and that effectively started shall be subject to the jurisdiction of the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID), or any other international dispute settlement mechanism as agreed upon by the Contracting Parties.

5. The arbitral tribunal shall decide on the basis of the law, taking into account all sources of the law in the following sequence:

(a) the provisions of this Agreement;

(b) the laws and regulations of the Contracting Party involved in the dispute on which territory the investment is made (including its rules on the conflict of law); and

(c) the relevant principles of international law as accepted by both Contracting Parties.

6. The arbitration awards shall be final and binding for all parties in dispute. Each Contracting Party shall execute the award according to its national law.

ARTICLE 11 **Denial of Benefits**

1. A Contracting Party may deny the benefits of this Agreement to an investor of the other Contracting Party that is a company of such other Contracting Party and to investments of such investor if the company has no substantial business activities in the territory of the Contracting Party under whose law it is constituted or organized, and investors of a non-Contracting Party or investors of the denying Contracting Party, own or control the company.

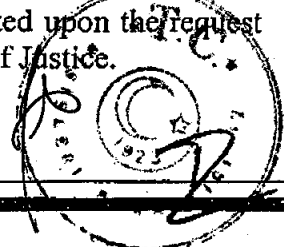
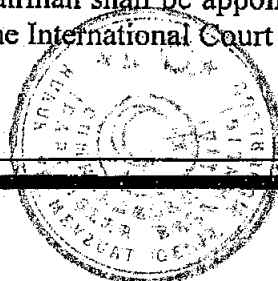
2. The denying Contracting Party shall, to the extent practicable, notify the other Contracting Party before denying the benefits.

ARTICLE 12 **Settlement of Disputes between the Contracting Parties**

1. The Contracting Parties shall seek in good faith and a spirit of cooperation a rapid and equitable solution to any dispute between them concerning the interpretation or application of this Agreement. In this regard, the Contracting Parties agree to engage in direct and sincere negotiations to arrive at such solutions. If the Contracting Parties cannot reach an agreement within six (6) months after the beginning of disputes between themselves through the foregoing procedure, the disputes may be submitted, upon the request of either Contracting Party, to an arbitral tribunal of three members.

2. Within two (2) months of receipt of a request, each Contracting Party shall appoint an arbitrator. The two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third State. In the event either Contracting Party fails to appoint an arbitrator within the specified time, the other Contracting Party may request the President of the International Court of Justice to make the appointment.

3. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the Chairman within two (2) months after their appointment, the Chairman shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

4. If, in the cases specified under paragraphs (2) and (3) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the Vice-President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the most senior member of the Court who is not a national of either Contracting Party.

5. The tribunal shall have three (3) months from the date of the selection of the Chairman to agree upon rules of procedure consistent with the other provisions of this Agreement. In the absence of such agreement, the tribunal shall request the President of the International Court of Justice to designate rules of procedure, taking into account generally recognized rules of international arbitral procedure.

6. Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within eight (8) months of the date of selection of the Chairman, and the tribunal shall render its decision within two (2) months after the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later. The arbitral tribunal shall reach its decisions, which shall be final and binding, by a majority of votes. Arbitral Tribunal shall reach its decision on the basis of this Agreement and in accordance with international law applicable between the Contracting Parties.

7. Expenses incurred by the Chairman, the other arbitrators, and other costs of the proceedings shall be paid for equally by the Contracting Parties. The tribunal may, however, at its discretion, decide that a higher proportion of the costs be paid by one of the Contracting Parties.

8. A dispute shall not be submitted to an international arbitral tribunal under the provisions of this Article, if a dispute on the same matter has been brought before another international arbitral tribunal under the provisions of Article 10 and is still before the tribunal. This will not impair the engagement in direct and sincere negotiations between both Contracting Parties.

ARTICLE 13

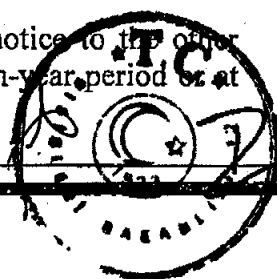
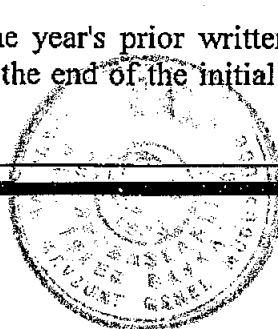
Entry into Force

1. This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the last notification by the Contracting Parties, in writing and through diplomatic channels, of the completion of the respective internal legal procedures necessary to that effect.

2. This Agreement shall remain in force for a period of ten (10) years and shall continue in force unless terminated in accordance with paragraph (4) of this Article.

3. This Agreement may be amended by mutual written consent of the Contracting Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under the first paragraph of the present Article.

4. Either Contracting Party may, by giving one year's prior written notice to the other Contracting Party, terminate this Agreement at the end of the initial ten-year period or at any time thereafter.

5. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of ten (10) years from such date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

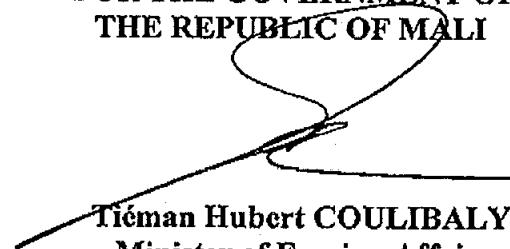
DONE in duplicate at Bamako, on March 2, 2018 in the Turkish, French and English languages, all texts being equally authentic.

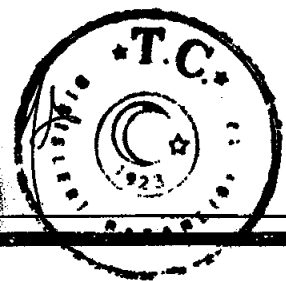
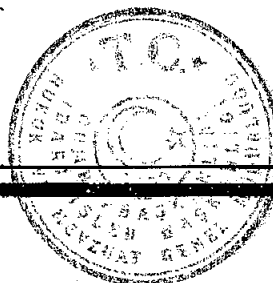
In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY**

Nihat ZEYNEKCI
Minister of Economy

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF MALI**

Tiéman Hubert COULIBALY
Minister of Foreign Affairs
and International Cooperation

ACCORD ENTRE
LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DE TURQUIE
ET
LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DU MALI
RELATIF A
LA PROMOTION ET LA PROTECTION RECIPROQUES DES
INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République de Turquie et le Gouvernement de la République du Mali ci-après dénommés « les Parties Contractantes » ;

Désireux de promouvoir une coopération économique dynamique entre eux, en particulier en ce qui concerne les investissements réalisés par les investisseurs d'une Partie Contractante sur le territoire de l'autre Partie Contractante ;

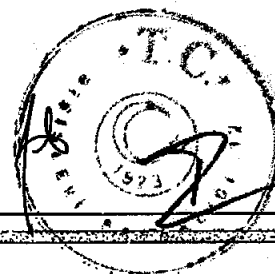
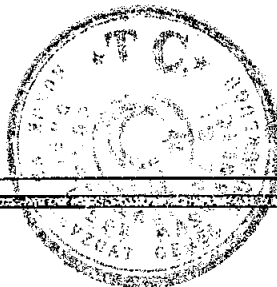
Reconnaissant qu'un accord de promotion et de protection en matière d'investissements vise à stimuler les flux de capitaux et de technologies et le développement économique des Parties Contractantes ;

Reconnaissant qu'un traitement juste et équitable des investissements permet de maintenir un cadre stable des investissements et de contribuer à maximiser l'utilisation efficace des ressources économiques et d'améliorer les niveaux de vie ; et

Convaincus que ces objectifs n'empêchent pas la mise en œuvre des mesures d'application générale liées à la santé, la sécurité et l'environnement ainsi qu'aux droits du travail reconnus à l'échelle internationale ;

Ont décidé de conclure un accord concernant la promotion et la protection réciproques des investissements ;

Conviennent de ce qui suit :

ARTICLE I

Définitions

Aux fins du présent Accord;

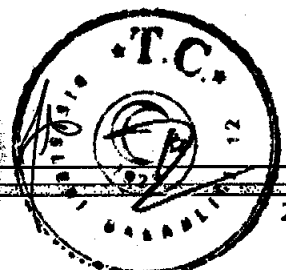
1. Le terme « Investissements » signifie tout type de biens, en relation avec les activités commerciales, acquis aux fins d'établissement des relations économiques durables sur le territoire d'une Partie Contractante conformément à ses lois et règlements, et comprend en particulier, mais non exclusivement :
  - (a) les biens mobiliers et immobiliers, ainsi que tous les autres droits tels que les hypothèques, privilèges, nantissements et les autres droits similaires comme défini en vertu des lois et règlements des Parties Contractantes sur le territoire duquel se trouve la propriété ;
  - (b) les revenus réinvestis, les créances ou tous les autres droits ayant une valeur financière à l'égard d'un investissement ;
  - (c) les actions, capitaux ou autre forme de participation dans des sociétés ;
  - (d) les droits de propriété intellectuelle en particulier, les brevets, les conceptions industrielles, les procédés techniques et les marques déposées, le fonds de commerce et le savoir-faire ;
  - (e) les concessions commerciales conférées en vertu de la loi ou par contrat y compris les concessions relatives aux ressources naturelles;

Toutefois, le présent Accord ne couvre pas les investissements liés exclusivement à l'acquisition de parts ou de droits de vote s'élevant à, ou représentant moins de dix (10%) d'une société à travers une bourse de valeur.

2. Le terme « Investisseur » signifie :

- (a) une personne physique ayant la nationalité d'une Partie Contractante en vertu de ses lois ;
- (b) les sociétés, les corporations, les firmes, les associations commerciales incorporées ou constituées en vertu de la loi en vigueur d'une Partie Contractante et ayant leur siège social et la majeure partie de leurs activités commerciales sur le territoire de cette Partie Contractante ;

qui ont investi sur le territoire de l'autre Partie Contractante.

3. Le terme « revenus » signifie les montants provenant d'un investissement et comprennent en particulier mais non exclusivement ; le bénéfice, les intérêts, les gains en capital, les redevances, les honoraires et les dividendes.
4. On entend par « territoire » :
- (a) à l'égard de la République de Turquie ; territoire terrestre, eaux intérieures, mer territoriale et espace aérien au-dessus ainsi que les zones maritimes sur lesquelles la Turquie a des droits souverains ou une juridiction aux fins d'exploration, d'exploitation et de préservation des ressources naturelles biologiques et non biologiques en vertu du droit international.
  - (b) à l'égard de la République du Mali; territoire terrestre, eaux intérieures, espace aérien ainsi que toutes les zones sur lesquelles le Mali, en vertu du droit international exerce sa souveraineté et son autorité.

ARTICLE 2

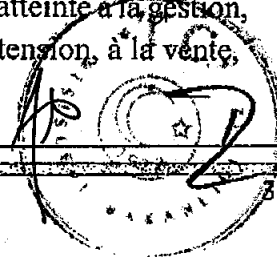
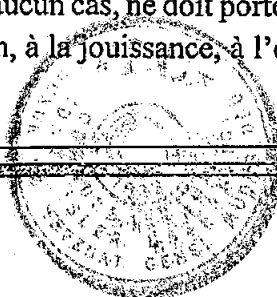
Champ d'Application

Le présent Accord s'applique aux investissements sur le territoire d'une Partie Contractante, réalisés conformément aux lois et réglementations nationales par les investisseurs de l'autre Partie Contractante, que ce soit avant ou après l'entrée en vigueur du présent Accord. Cependant, le présent accord ne s'applique pas aux différends qui ont surgi avant son entrée en vigueur.

ARTICLE 3

Promotion et Protection des Investissements

1. Sous réserve des lois et réglementations, chacune des Parties sur son territoire, dans la mesure du possible, fera la promotion des investissements des investisseurs de chaque Partie Contractante.
2. Les investissements des investisseurs de l'une des Parties Contractantes, à tout moment, se verront accorder la norme minimale de traitement conformément au droit international, y compris le traitement juste et équitable et la protection et la sécurité complète sur le territoire de l'autre Partie Contractante.
3. Aucune des Parties Contractantes, en aucun cas, ne doit porter atteinte à la gestion, au maintien, à l'usage, à l'exploitation, à la jouissance, à l'extension, à la vente,

à la liquidation ou à la cession de ces investissements par des mesures non raisonnables ou discriminatoires.

ARTICLE 4

Traitement des Investissements

1. Chaque Partie Contractante sur son territoire, admettra des investissements sur une base non moins favorable que celle accordée dans des circonstances analogues aux investissements des investisseurs de tout Pays tiers dans le contexte de ses lois et réglementations.
2. Chaque Partie Contractante accordera à ses investissements une fois constitués, un traitement non moins favorable que celui qui sera accordé dans des circonstances analogues aux investissements des investisseurs ou aux investissements des investisseurs de tout Pays tiers selon le plus favorable en ce qui concerne la gestion, le maintien, l'usage, l'exploitation, la jouissance, l'extension, la vente, la liquidation ou la cession de ces investissements.
3. Les Parties Contractantes, dans le contexte de leur législation nationale, se pencheront sur les demandes d'entrée et de séjour des ressortissants de chacune des Parties qui désirent entrer sur le territoire de l'autre Partie Contractante dans le cadre de la préparation et de la réalisation d'un investissement.
4. (a) Les dispositions du présent Article ne doivent pas être interprétées de manière à obliger une Partie Contractante à accorder aux investisseurs de l'autre Partie Contractante l'avantage d'un traitement, d'une préférence ou d'un privilège qui peut être accordé par l'ancienne Partie Contractante en vertu de tout accord ou entente internationale concernant partiellement ou entièrement la fiscalité.

(b) Les dispositions du présent Accord concernant les principes anti discriminatoires, traitement national, le traitement de la nation la plus favorisée ne s'appliquent pas aux avantages réels ou futurs accordés par une Partie Contractante en vertu de son affiliation ou ses relations avec la douane, union économique ou monétaire, zone de marché commun ou de libre échange :aux propres ressortissants ou sociétés des Etats membres de cette union, la zone de marché commun ou de libre échange ou tout autre Etat tiers.

(c) Les paragraphes (1) et (2) du présent Article ne s'appliquent pas en ce qui concerne les dispositions de règlement de différends entre un investisseur et la partie Contractante hôte tel que fixé simultanément par le présent Accord et un autre Accord international similaire auquel une des Parties Contractante est signataire.

(d) Les dispositions des Articles 3 et 4 du présent Accord ne doivent pas obliger les Parties Contractantes à accorder aux investissements des investisseurs de l'autre Partie

Contractante le même traitement qu'elles accordent aux investissements de ses propres investisseurs concernant l'acquisition de terrain, propriété et droits fonciers y afférents.

ARTICLE 5

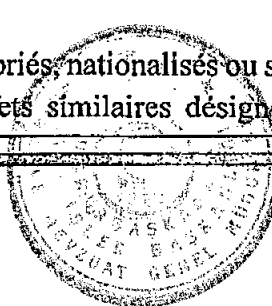
Exceptions Générales

1. Aucune disposition de l'Accord ne saurait être interprétée comme empêchant une Partie Contractante d'adopter, maintenir ou d'appliquer des mesures juridiques non-discriminatoires :
  - (a) destinées à la protection de la vie et la santé humaine, celles des animaux et des plantes ou l'environnement ;
  - (b) liées à la conservation des ressources naturelles épuisables, biologiques ou non biologiques.
2. Aucune disposition de l'Accord ne saurait être interprétée de manière à :
  - (a) exiger de toute Partie Contractante qu'elle fournisse ou autorise l'accès à toute information dont la divulgation est jugée contraire à ses intérêts essentiels en matière de sécurité ;
  - (b) à empêcher toute Partie Contractante de prendre les mesures qu'elle estime nécessaires à la protection de ses intérêts essentiels en matière de sécurité ;
    - (i) se rapportant au trafic d'armes, de munitions et de matériels de guerre, ainsi que les trafics d'autres biens, matériels, services et technologies effectués directement ou indirectement à assurer l'approvisionnement d'un établissement des forces armées ou autres forces sécuritaires,
    - (ii) prise en temps de guerre ou autre urgence dans les relations internationales, ou
    - (iii) concernant la mise en œuvre des politiques nationales et des accords internationaux respectant la non-prolifération des armes nucléaires ou d'autres engins nucléaires explosifs,
  - (c) empêcher toute Partie Contractante de prendre des mesures en exécution de ses obligations en vertu de la Charte des Nations Unies pour le maintien de la paix et de la sécurité internationales.

ARTICLE 6

Expropriations et Dédommagement

1. Les investissements ne doivent pas être expropriés, nationalisés ou soumis, directement ou indirectement, à des mesures ou à des effets similaires désignés ci-après comme

expropriation sauf pour cause d'utilité publique de manière non discriminatoire, moyennant le versement d'un dédommagement prompt, adéquat, et effectif, et conformément à la loi et aux principes généraux de traitement prévus à l'Article 3 du présent Accord.

2. Les mesures juridiques non discriminatoires conçues et appliquées pour protéger des objectifs légitimes de bien-être public tels que la santé, la sécurité et l'environnement ne constituent pas une expropriation indirecte.

3. Le dédommagement équivaut à la valeur marchande de l'investissement exproprié avant que l'expropriation ne soit décidée ou ne soit connue du public. Le dédommagement est versé sans délai et librement transférable, tel que décrit à l'Article 8.

4. Le dédommagement doit être payable en une devise librement convertible, et au cas où le paiement du dédommagement est retardé, cela doit inclure un taux d'intérêt équivalant à l'intérêt le plus élevé payé par rapport aux réclamations publiques dans la Partie Contractante hôte.

ARTICLE 7

Dédommagement des Pertes

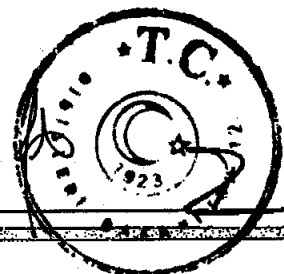
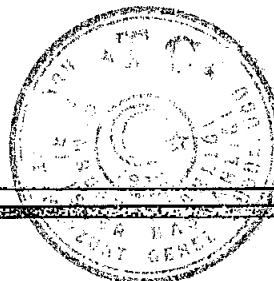
1. Les investisseurs de l'une ou l'autre Partie Contractante dont les investissements subissent des pertes sur le territoire de l'autre Partie Contractante, en raison de la guerre, de l'insurrection, des troubles civils, ou des événements similaires, doivent bénéficier de l'autre Partie Contractante un traitement non moins favorable que celui accordé à ses propres investisseurs, ou à des investisseurs d'un Tiers -Etat, le traitement le plus favorable concernant toute mesure qu'elle adopte par rapport à de telles pertes.

2. Sans préjudice du paragraphe (1) du présent Article, les investisseurs d'une Partie Contractante, qui pour toute situation se référant à ce paragraphe, subissent des pertes sur le territoire de l'autre Partie Contractante à la suite de :

(a) la réquisition de leur propriété par ses forces ou autorités ; ou

(b) la destruction de leur propriété par ses forces ou autorités, qui n'a pas été provoquée par les combats ou n'était pas exigée par la situation ;

devront faire l'objet d'une restitution ou d'un dédommagement, qui, dans tous les cas, doit être rapide, adéquat et effectif. Les paiements qui en résultent doivent être librement convertibles.

ARTICLE 8
Rapatriement et transfert

1. Sous réserve de l'application non-discriminatoire et équitable de leurs lois et règlements respectifs, les Parties Contractantes doivent garantir de bonne foi que tous les transferts relatifs à un investissement soient effectués librement et sans délai sur ou en dehors de son territoire. Un tel transfert comprend :

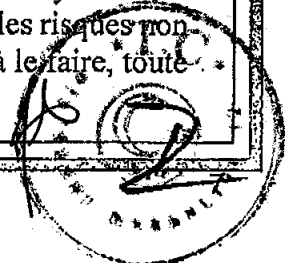
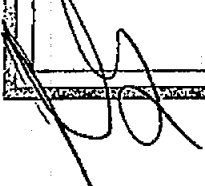
- (a) Le capital initial, et les montants supplémentaires pour maintenir ou augmenter les investissements ;
- (b) Les retours;
- (c) Les produits tirés de la vente ou de la liquidation de tout, toute Partie d'un investissement;
- (d) Le dédommagement conformément à l'Article 6 et 7;
- (e) Les remboursements et paiements d'intérêt provenant des prêts relatifs aux investissements;
- (f) Les salaires, et autres rémunérations perçus par les ressortissants d'une Partie Contractante, qui ont obtenu sur le territoire de l'autre Partie Contractante les permis de travail correspondant relatif à un investissement ;
- (g) Les paiements résultant d'un différend relatif aux investissements.

2. Les transferts doivent être effectués en devises convertibles dans laquelle l'investissement a été fait ou dans toute autre devise convertible au taux de change en vigueur à la date du transfert, sauf accord contraire par l'investisseur et la Partie Contractante hôte.

3. Lorsque, dans des circonstances exceptionnelles, les paiements et les mouvements de capitaux qui causent ou menacent de causer de sérieuses difficultés de la balance des paiements, chaque Partie Contractante peut temporairement limiter les transferts à condition que ces restrictions soient imposées sur une base non discriminatoire et de bonne foi.

ARTICLE 9
Subrogation

1. Si une des Parties Contractantes a une police d'assurance publique ou un système de garantie pour protéger les investissements de ses propres investisseurs contre les risques non commerciaux, et si un investisseur de cette Partie Contractante s'est engagé à le faire, toute

subrogation de l'assureur en vertu du contrat d'assurance entre cet investisseur et l'assureur, doit être reconnue par l'autre Partie Contractante.

2. L'assureur a le droit en vertu de la subrogation d'exercer les droits et de faire valoir les réclamations de cet investisseur et doit assumer les obligations relatives à l'investissement. Les droits et revendications de subrogation ne doivent pas excéder les droits et les réclamations initiaux de l'investisseur.

3. Les différends entre une Partie Contractante et un assureur doivent être réglés conformément aux dispositions de l'Article 10 du présent Accord.

ARTICLE 10

Règlement des différends Entre Une Partie Contractante et les Investisseurs de l'Autre Partie Contractante

1. Les différends entre une des Parties Contractantes et un investisseur de l'autre Partie Contractante, dans le cadre de son investissement, doivent être notifiés par écrit, y compris les informations détaillées de l'investisseur à la Partie Contractante destinataire de l'investissement. Dans la mesure du possible, l'investisseur et la Partie Contractante concernée devront s'efforcer de régler ces différends par des consultations et négociations de bonne foi.

2. Si ces différends ne peuvent pas être réglés de cette manière dans un délai six (6) mois suivant la date de la notification écrite mentionnée dans le paragraphe (1), l'investisseur peut choisir de soumettre les différends au :

(a) tribunal compétent de la Partie Contractante sur le territoire duquel l'investissement a été fait,

ou

(b) à l'exception des dispositions prévues au paragraphe (4) du présent Article, au :

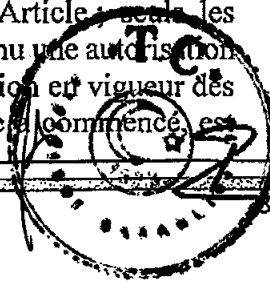
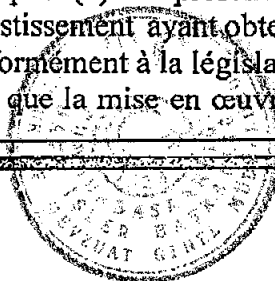
(i) Centre International pour le Règlement des Différends relatifs aux Investissements (CIRDI) mis en place par la " Convention sur le Règlement des Différends relatifs aux investissements Entre les Etats et les Nationaux d'autres Etats" ; ou

(ii) un tribunal arbitral ad hoc créé en vertu du Règlement Intérieure d'Arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le Droit Commercial International (CNUDCI).

(iii) La Chambre de Commerce Internationale (CCI) Tribunal d'arbitrage.

3. Une fois que l'investisseur a soumis le différend à l'une ou l'autre des instances de règlement des différends mentionnées dans le paragraphe (2) du présent Article, le choix de l'une de ces instances doit être définitif.

4. En dépit des dispositions relatives au paragraphe (2) du présent Article, seuls les différends résultant directement des activités d'investissement ayant obtenu une autorisation nécessaire, s'il existe une autorisation requise conformément à la législation en vigueur des Parties Contractantes sur les capitaux étrangers et que la mise en œuvre a commencé, est

soumise à la juridiction du Centre International pour le Règlement des Différends relatifs aux Investissements (CIRDI) ou tout autre mécanisme international de règlement des différends tel que convenu par les Parties Contractantes.

5. Le tribunal arbitral doit décider sur le fondement de la loi prenant en compte toutes les sources de la loi dans l'ordre suivant :

(a) es disposition du présent Accord ;

(b) Les lois et législations de la Partie Contractante impliquée dans le différend sur le territoire duquel l'investissement est fait, (y compris les règles relatives aux conflits de lois) ; et

(c) Les principes applicables du droit international comme acceptés par les deux Parties Contractantes.

6. Les décisions d'arbitrage relatives aux différends doivent être définitives et irrévocables pour toutes les parties. Chaque Partie Contractante doit appliquer la décision conformément à sa législation nationale.

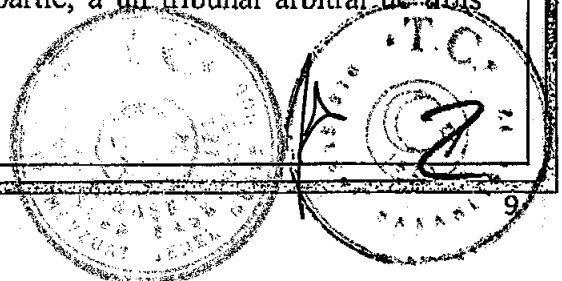
ARTICLE 11 **Refus d'avantages**

1. Une Partie Contractante peut refuser les avantages du présent Accord à un investisseur de l'autre Partie Contractante qui est une société de cette autre Partie Contractante et aux investissements de cet investisseur si la société ne mène aucune activité commerciale importante sur le territoire de l'autre Partie Contractante en vertu de la loi à laquelle elle est légalement constituée ou organisée, et les investisseurs d'une Partie non Contractante ou les investisseurs de la Partie Contractante qui refuse, possède ou contrôlent la société.

2. La Partie Contractante qui refuse doit dans la mesure du possible notifier l'autre Partie Contractante avant de refuser les avantages.

ARTICLE 12 **Le règlement des différends entre les Parties Contractantes**

1- Les Parties Contractantes doivent chercher, de bonne foi et avec un esprit de coopération, une solution rapide et équitable à tous les différends relatifs à l'interprétation et à l'application du présent Accord. En effet, les parties acceptent de s'engager dans une négociation directe et sincère pour parvenir à des solutions. Si les parties n'arrivent pas à résoudre un différend, pendant une période de six (6) mois à travers la procédure précédente, le problème peut être soumis, sur demande d'une partie, à un tribunal arbitral de trois membres.

- 2- Chaque partie doit désigner un arbitre dans un délai de deux (2) mois, à partir de la date de réception de la demande. Les deux arbitres choisiront un troisième, un ressortissant d'un Etat tiers qui assume la Présidence. Dans le cas où une Partie n'arrive pas à désigner un arbitre dans le délai indiqué, l'autre Partie peut demander au Président de la Cour Internationale de Justice de le faire.
- 3- Si les deux (2) arbitres ne trouvent pas un point commun sur le choix du Président dans un délai de deux (2) mois, ce dernier sera désigné par le Président de la Cour Internationale de Justice, sur demande d'une Partie.
- 4- Si, dans le cas indiqués des paragraphes (2) et (3) du présent Article, le Président de la Cour Internationale de Justice est empêché pour jouer ce rôle, ou s'il est ressortissant d'un pays des Parties Contractantes, la désignation sera faite par le Vice-président. Si le Vice-président est empêché pour exercer cette fonction, ou s'il est ressortissant d'un pays des Parties Contractantes, le doyen d'âge de la cour, non ressortissant d'un pays des Parties Contractantes, procédera à la désignation.
- 5- Le tribunal a trois (3) mois, à partir de la date de désignation du Président, pour dégager les règles de procédure, sous réserve de la compatibilité avec les autres dispositions du présent Accord. Au cas échéant, le tribunal doit demander au Président de la Cour Internationale de Justice de dégager les règles de procédure conformément aux règles de procédure d'arbitrage internationale reconnues.
- 6- Sauf convention contraire, toutes les observations et toutes les audiences doivent être faites dans un délai de huit (8) mois, à partir de la date de désignation du Président et la cour doit prononcer sa décision dans un délai de deux (2) mois, après la date de clôture des observations et des audiences. Le tribunal d'arbitrage doit prendre sa décision finale et exécutoire à la majorité des voix. Il doit prendre sa décision sur la base du présent Accord et en respectant le droit international applicable entre les Parties Contractantes.
- 7- Les frais encourus par le Président, les autres arbitres et les frais de la procédure doivent être équitablement payés par les Parties Contractantes. Cependant le tribunal, à sa discrétion, peut décider qu'une partie paye une grande proportion des frais.
8. Un différend ne doit pas être soumis à un tribunal arbitral international selon les dispositions du présent Article si ledit litige sur la même affaire a été soumis devant un autre tribunal arbitral international selon les dispositions de l'Article 10, et demeure devant le tribunal ; cela n'entrave en rien les engagements dans des négociations directes et sincères entre les deux Parties Contractantes.

ARTICLE 13
Entrée en Vigueur

1. Le présent Accord entre en vigueur à la date de réception de la dernière notification par les Parties Contractantes par écrit, et par voie diplomatique, l'achèvement de procédures juridiques internes respectives, nécessaires à cet effet.

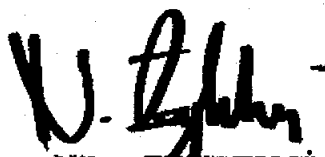
2. Le présent Accord demeure en vigueur pour une période de dix (10) ans, et continue d'être en vigueur, sauf résiliation conformément au paragraphe (4) du présent Article.
3. Le présent Accord peut être amendé par écrit, d'un commun accord à tout moment. Les amendements entrent en vigueur conformément aux mêmes procédures juridiques prescrites selon le premier paragraphe du présent Article.
4. L'une ou l'autre Partie Contractante peut résilier le présent Accord à la fin de la période initiale de dix ans ou à tout moment par la suite, en donnant un préavis écrit d'un an à l'autre Partie Contractante.
5. Quant aux investissements effectués ou acquis avant la date de résiliation du présent Accord, et auxquels le présent Accord s'applique autrement, les dispositions de tous les autres Articles du présent Accord continuent par la suite, d'être en vigueur pour une période de dix (10) ans à partir de la date de résiliation.

EN FOI DE QUOI, les représentants soussignés, dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

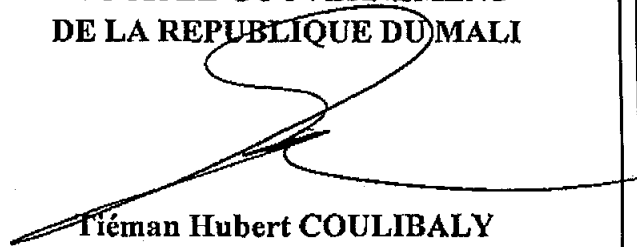
Fait en double exemplaire à Bamako, le 2 Mars 2018 en langues Turque, Française et Anglaise, tous les textes faisant également foi.

En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais fait foi.

**POUR LE GOUVERNEMENT
DE LA REPUBLIQUE DE TURQUIE**

Nihat ZEYBEKCI
Ministre de l'Economie

**POUR LE GOUVERNEMENT
DE LA REPUBLIQUE DU MALI**

Tiéman Hubert COULIBALY
Ministre des Affaires Etrangères
et de la Coopération Internationale

